

**LINŲ VEISLIŲ, ĮRAŠYTŲ Į NACIONALINIŲ AUGALŲ
VEISLIŲ SĄRAŠĄ, APRAŠAI**

TURINYS

	psl.
PLUOŠTINIAI LINAI	2
Audriai.....	2
Dangiai.....	2
Kastyčiai.....	2
Sartai.....	3
Snaigiai.....	3
SĖMENINIAI LINAI.....	3
Edita.....	3
Rasa.....	4
Rūta.....	4

PLUOŠTINIAI LINAI

Audriai. Pluoštinių linų veislė sukurta Lietuvoje, *Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filiale Upytės bandymų stotyje*.

Linų veislės ‘Audriai’ ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012 ir 2013 m. Plungės ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais stiebelių derliaus vidurkis (esant 19 proc. standartiniam drėgniui) buvo 8,7 t ha⁻¹, arba 14,5 proc. didesnis, palyginti su standartine veisle ‘Kastyčiai’. Didžiausias – 11,13 t ha⁻¹ – derlius gautas 2012 m. Plungės AVT skyriuje. Vidutinis dienų skaičius iki ankstyvosios geltonosios brandos – 93,5 dienos, arba 4,8 dienos ilgesnis, palyginti su standartine veisle. Šios veislės augalai vidutiniškai užauga iki 100,5 cm, arba 18,5 cm daugiau už standartinę veislę. Pagal 1–9 balų skalę atsparumas išgulimui įvertintas 6,5 balais (1 balas – labai blogas atsparumas, 9 – labai geras atsparumas).

Laboratorinių tyrimų duomenimis, ilgo pluošto išeiga iš stiebelių – vidutiniškai 13,9 proc., o iš šiaudelių – 18,6 proc., arba apie 28 proc. mažiau už standartinę veislę. Tačiau dauguma ilgo pluošto kokybės rodiklių vidurkių yra geresni nei standartinės veislės ‘Kastyčiai’: lankstumas – 13,2 mm (1,1 > proc.), susiskaidymas – 308,1 vnt. (20 > proc.), stiprumas 18,4 kg F (>5,3 proc.). Ilgasis pluoštas plonas ir gero kokybės numerio.

Per 2012 ir 2013 linų tyrimo metus ligų pasireiškimas nepastebėtas. Tam turėjo įtakos ir palankios meteorologinės sąlygos.

‘Audrių’ veislės linai žydi baltai.

Į pradžia ↑

Dangiai. Pluoštinių linų veislė sukurta *Lietuvos žemdirbystės instituto Upytės bandymų stotyje*. Šią veislę sukūrė dr. Kęstutis Bačelis ir dr. Zofija Jankauskienė.

‘Dangių’ veislės linų ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2007–2008 m. Pasvalio ir Plungės AVT stotyse. Tai ankstyvi linai. Tyrimo metais ankstyvąją geltonąją brandą jie pasiekdavo vidutiniškai praėjus 81 d., skaičiuojant nuo sėklų sudygimo, o Pasvalio AVT stotyje – 72 dienoms. Pasvalio AVT stotyje įrengtame ‘Dangių’ veislės linų bandyme 2007 m. buvo gautas 6,03 t ha⁻¹, o 2008 m. – 4,49 t ha⁻¹, Plungės AVT stotyje linų veislių bandyme 2007 m. buvo gautas 6,41 t ha⁻¹, o 2008 m. – 7,01 t ha⁻¹ šių linų stiebelių derlius.

Atlikus linų stiebelių analizes nustatyta, kad ‘Dangių’ veislės linų ilgojo pluošto vidutinė išeiga sudarė 17,6 proc., skaičiuojant nuo linų stiebelių ir 24 proc., skaičiuojant nuo linų šiaudelių derliaus.

‘Dangių’ veislės linų stiebų aukštis atskirais tyrimo metais (2007–2008 m.), priklausomai nuo meteorologinių sąlygų augimo metu, svyravo nuo 50 cm iki 72 cm. Pasvalio ir Plungės AVT stotyse įrengtuose linų veislių bandymuose šios veislės linų atsparumas išgulimui buvo įvertintas 8-9 balais (9 balai – neišgule).

‘Dangių’ veislės linai žydi mėlynai.

Į pradžia ↑

Kastyčiai. Pluoštinių linų veislė sukurta *Lietuvos žemdirbystės instituto Upytės bandymų stotyje*. Šios veislės ūkinio vertingumo tyrimai vykdyti du metus (1997 m. – 1999 m.) Pasvalio ir Plungės augalų veislių tyrimo stotyse. Tyrimo metais gautas 6,2 t ha⁻¹ stiebelių vidutinis derlius, kuris prilygsta standartinės veislės ‘Baltučiai’ vidutiniam derliui. Didžiausias šios veislės stiebelių derlius – 7,5 t ha⁻¹, buvo gautas 1998 m. Pasvalio AVT stotyje. Atlikus laboratorines analizes nustatyta, kad šios veislės linų vidutinė ilgojo pluošto išeiga sudaro 22,8 proc. nuo stiebelių derliaus. Labai gera ilgojo pluošto kokybė: jis – ilgas, lankstus, stiprus, vidutinio plonumo.

Veislės ‘Kastyčiai’ linai techninę brandą pasiekia per 88 – 90 dienų nuo linų sudygimo. Jie - atsparūs išgulimui. Vidutinis augalų aukštis apie 93 cm. Žydi mėlynai.

Į pradžia ↑

Sartai. Pluoštinių linų veislė sukurta *Lietuvos žemdirbystės instituto Upytės bandymų stotyje*. Veislę sukūrė dr. Kęstutis Bačelis ir dr. Zofija Jankauskienė.

‘Sartų’ veislės linų ūkinio vertingumo tyrimai buvo atlikti 2007 – 2008 m. Pasvalio ir Plungės AVT stotyse. Tyrimų metais šios veislės linų vidutinė augimo ir brendimo trukmė, skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki linų rovimo jiems pasiekus ankstyvąją geltonąją brandą, buvo 83 dienos. Pasvalio AVT stotyje įrengtame ‘Sartų’ veislės linų bandyme 2007 m. buvo gautas 6,6 t ha⁻¹ ir 2008 m. – 5,45 t ha⁻¹, o Plungės AVT stotyje 2007 m. – 6,65 t ha⁻¹ ir 2008 m. – 6,52 t ha⁻¹ šių linų stiebelių derlius.

Atlikus linų stiebelių analizes nustatyta, kad šios veislės linų ilgojo pluošto vidutinė išeiga sudarė 17,4 proc., skaičiuojant nuo linų stiebelių, ir 23,5 proc., skaičiuojant nuo linų šiaudelių derliaus. Ilgasis pluoštas yra pakankamai plonas ir stiprus.

‘Sartų’ veislės linų stiebų aukštis atskirais tyrimo metais (2007 – 2008 m.), priklausomai nuo meteorologinių sąlygų augimo metu, svyravo nuo 64 cm iki 82 cm. Plungės AVT stotyje įrengtuose linų veislių bandymuose šios veislės linai tyrimo metais nebuvo išgulę. Pasvalio AVT stotyje šių linų atsparumas išgulimui 2007 m. buvo įvertintas 8 balais, o 2008 m. – 9 balais, nes jie nebuvo išgulę. ‘Sartų’ veislės linai žydi baltai.

Į pradžia ↑

Snaigiai. Pluoštinių linų veislė sukurta *Lietuvos žemdirbystės instituto Upytės bandymų stotyje*. Šią veislę sukūrė dr. Kęstutis Bačelis ir dr. Zofija Jankauskienė.

‘Snaigių’ veislės pluoštinių linų ūkinio vertingumo nustatymo tyrimai atlikti 2007–2008 m. Pasvalio ir Plungės AVT stotyse. Tyrimo metais gautas vidutinis 6,68 t ha⁻¹ jų stiebelių derlius. Pasvalio AVT stotyje įrengtame ‘Snaigių’ veislės linų bandyme 2007 m. buvo gautas 7,55 t ha⁻¹ ir 2008 m. – 5,62 t ha⁻¹ stiebelių derlius, o Plungės AVT stotyje 2007 m. gautas 6,08 t ha⁻¹ ir 2008 m. – 7,48 t ha⁻¹ linų stiebelių derlius. Tyrimo metais ‘Snaigių’ veislės linai, priklausomai nuo meteorologinių sąlygų, ankstyvąją geltonąją brandą pasiekdavo praėjus 71–91 d., skaičiuojant nuo jų sėklų sudygimo.

Laboratorijoje atlikus stiebelių analizes nustatyta, kad šios veislės linų ilgojo pluošto vidutinė išeiga sudarė 17 proc., skaičiuojant nuo linų stiebelių ir 22,7 proc., skaičiuojant nuo linų šiaudelių derliaus. Ilgasis pluoštas plonas ir gero kokybės numerio.

‘Snaigių’ veislės linų stiebų aukštis atskirais tyrimo metais (2007 – 2008 m.), priklausomai nuo meteorologinių sąlygų augimo metu, svyravo nuo 65 cm iki 84 cm. Pasvalio ir Plungės AVT stotyse įrengtuose linų veislių bandymuose šios veislės linai nebuvo išgulę.

‘Snaigių’ veislės linai žydi baltai.

Į pradžia ↑**SĖMENINIAI LINAI**

Edita. Sėmeninių linų veislė sukurta Lietuvoje, *Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filiale Upytės bandymų stotyje*.

Veislės ‘Edita’ linų ūkinio vertingumo tyrimai buvo atlikti 2010 ir 2011 m. Pasvalio ir Plungės AVT skyriuose. Tyrimų metais šios veislės linų augimo ir brendimo trukmė, skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki linų rovimo jiems pasiekus ankstyvąją geltonąją brandą, svyravo nuo 94 iki 110 dienų. Pasvalio AVT skyriuje 2010 m. gautas 1,85 t ha⁻¹ ir 2011 m. – 1,98 t ha⁻¹, o Plungės AVT skyriuje 2010 m. – 1,08 t ha⁻¹ šių linų sėklų derlius. Šios veislės linai gana atsparūs sėklų išbyrėjimui – vidutiniškai 8,33 balo (9 – neišbyrantys), 1000 sėklų masė svyravo nuo 5,91 iki 6,98 g.

Atlikus riebalų kiekio sausoje sėklų medžiagoje tyrimus nustatyta, kad šios veislės linų sėmenyse yra vidutiniškai 40,6 proc. riebalų.

Veislės 'Edita' linų stiebų aukštis atskirais tyrimo metais, priklausomai nuo meteorologinių sąlygų augimo metu, svyravo nuo 55 iki 77 cm. Pasvalio AVT skyriuje šių linų atsparumas išgulimui 2010 m. buvo įvertintas 7 balais, o 2010 m. – 9 balais, nes jie nebuvo išgulę. Plungės AVT skyriuje šios veislės linai 2010 metais nebuvo išgulę.

Veislės 'Edita' linai žydi šviesiai melsvai („dūmo“ spalva).

Į pradžia ↑

Rasa. Sėmeninių linų veislė sukurta Lietuvoje, *Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filiale Upytės bandymų stotyje.*

Veislės 'Rasa' linų ūkinio vertingumo tyrimai buvo atlikti 2010 ir 2011 m. Pasvalio ir Plungės AVT skyriuose. Tyrimų metais šios veislės linų vidutinė augimo ir brendimo trukmė, skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki linų rovimo jiems pasiekus ankstyvąją geltonąją brandą, buvo vidutiniškai 102 dienos (svyravo nuo 95 iki 110 dienų). Pasvalio AVT skyriuje 2010 m. gautas 1,73 t ha⁻¹, o 2011 m. – 2,12 t ha⁻¹, o Plungės AVT skyriuje 2010 m. – 1,02 t ha⁻¹ šių linų sėklų derlius. Šios veislės linai gana atsparūs sėklų išbyrėjimui – vidutiniškai 8,33 balo (9 – neišbyrantys), 1000 sėklų masė tyrimų metais svyravo nuo 6,14 iki 7,11 g.

Atlikus riebalų kiekio sausoje sėklų medžiagoje tyrimus nustatyta, kad šios veislės linų sėmenyse yra 40,0 proc. riebalų.

Veislės 'Rasa' linų stiebų aukštis atskirais tyrimo metais, priklausomai nuo meteorologinių sąlygų augimo metu, svyravo nuo 58 iki 84 cm. Pasvalio AVT skyriuje šių linų atsparumas išgulimui 2010 m. buvo įvertintas 7 balais, o 2010 m. – 9 balais, nes jie nebuvo išgulę. Plungės AVT skyriuje šios veislės linai taip pat neišgulė.

Veislės 'Rasa' linai žydi baltai.

Į pradžia ↑

Rūta. Sėmeninių linų veislė sukurta Lietuvoje, *Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filiale Upytės bandymų stotyje.*

Veislės 'Rūta' linų ūkinio vertingumo tyrimai buvo atlikti 2010, 2011 ir 2012 m. Pasvalio ir Plungės AVT skyriuose. Tyrimų metais šios veislės linų vidutinė augimo ir brendimo trukmė, skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki linų rovimo jiems pasiekus ankstyvąją geltonąją brandą, buvo vidutiniškai 103 dienos, gautas 1,95 vidutinis t ha⁻¹ šių linų sėmenų derlius. Šios veislės linai gana atsparūs sėmenų išbyrėjimui – vidutiniškai 8,25 balo (9 – neišbyrantys), 1000 sėmenų masė tyrimų metais svyravo nuo 6,09 iki 7,52 g.

Laboratorijoje atlikus riebalų kiekio sėmenų sausojoje medžiagoje tyrimus, nustatyta vidutiniškai 39,5 proc. riebalų.

Veislės 'Rūta' linų stiebų aukštis atskirais tyrimo metais, priklausomai nuo meteorologinių sąlygų augimo metu, svyravo nuo 50 iki 79 cm. Pasvalio AVT skyriuje šių linų atsparumas išgulimui buvo įvertintas nuo 6 iki 9 balų, Plungės AVT skyriuje 2012 m. šios veislės linai taip pat neišgulė ir įvertinti 9 balais. Tyrimo metais išryškėjo sėmeninių linų savybė atsitiesti po smarkaus lietaus ir vėjo, ypač 2012 m.

Į pradžia ↑